

Rozdział I

Likwidacja spółek handlowych i działalności gospodarczej w ujęciu formalnoprawnym

1. Likwidacja spółek handlowych – uwagi wstępne

Wystąpienie przyczyn rozwiązania spółek przewidzianych w Kodeksie spółek handlowych skutkuje otwarciem procesu likwidacji, czyli przejściem danej spółki w tzw. fazę likwidacji. Po przeprowadzeniu procesu likwidacji rozwiązanej spółki następuje jej wykreślenie z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) i tym samym definitywne ustanie bytu prawnego.

WAŻNE! Rozwiązanie spółki, jej likwidacja i wykreślenie z KRS nie są pojęciami tożsamymi, lecz kolejnymi koniecznymi etapami na drodze ustania bytu prawnego każdej spółki.

Rozwiązanie spółki stanowi zdarzenie prawne i dotyczy spółki jako jednostki organizacyjnej/osoby prawnej.

Likwidacja spółki odnosi się do jej sfery prawno-majątkowej. Wejście spółki w fazę likwidacji następuje po zaistnieniu przyczyny jej rozwiązania, z kolei rozwiązanie spółki możliwe jest zasadniczo wyłącznie po przeprowadzeniu jej likwidacji. Ostatnim etapem jest wykreślenie spółki z rejestru przedsiębiorców KRS, które kończy cały proces rozwiązania spółki.

W niniejszym opracowaniu przedstawione zostały przyczyny rozwiązania spółek prawa handlowego, czynności związane z ich przejściem w fazę likwidacji oraz warunki formalne wykreślenia z rejestru przedsiębiorców KRS.

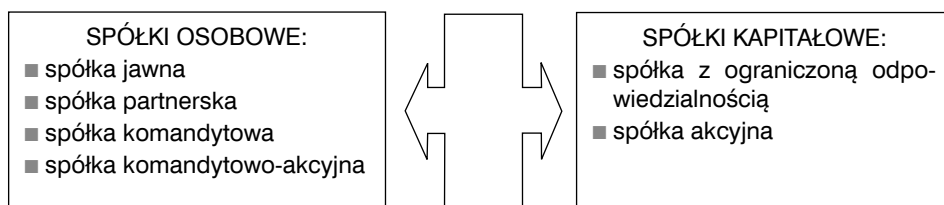
Spółki handlowe dzielą się na spółki osobowe i spółki kapitałowe. Podział ten przedstawia schemat 1.

Spółki osobowe są jednostkami organizacyjnymi niemającymi osobowości prawnej, lecz mającymi zdolność prawną i zdolność sądową (tzw. ułomne osoby prawne). Spółki te posiadają własną firmę, mogą nabywać we własnym imieniu nieruchomości i inne prawa, w tym także prawa rzeczowe, mogą we własnym imieniu zaciągać zobowiązania (zdolność prawną), mogą we własnym imieniu pozywać i być pozywane (zdolność sądową). Spółki osobowe oparte są przede wszystkim na więzi między współnikami, na tzw. kapitale osobowym firmy.

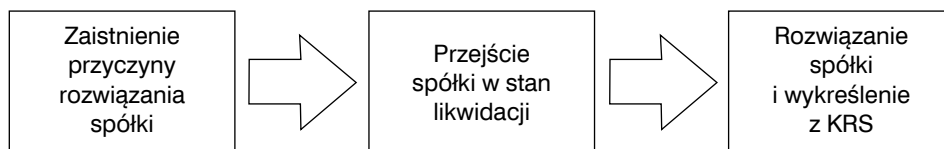
Spółki kapitałowe posiadają zaś osobowość prawną. W spółkach tych wiodącą rolę odgrywa majątek spółki (kapitał).

W spółkach kapitałowych majątek spółki jest wyodrębniony od majątków osobistych akcjonariuszy lub współników, a za zobowiązania spółki odpowiada sama spółka.

Schemat 1. Spółki prawa handlowego

Faza likwidacji spółki handlowej jest jedną z jej form stadialnych w procesie prowadzącym do jej rozwiązania i definitywnego zakończenia prowadzonej działalności gospodarczej oraz ustania bytu prawnego po jej wykreśleniu z rejestru przedsiębiorców.

2. Likwidacja spółek osobowych

2.1. Przyczyny rozwiązania spółek osobowych

Zaistnienie którejkolwiek ze wskazanych w ustawie przyczyn rozwiązania spółki osobowej skutkuje (co do zasady) wejściem przez spółkę w tzw. fazę likwidacji.